

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)



IKC De Edelsteen (24CP02)

2023-2024

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding



Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.



Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.



Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.



Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	maart 2023
Naam van onze school	IKC De Edelsteen
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	OPOZ
Naam samenwerkingsverband	SWV PO Zoetermeer

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Dalton onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

IKC De Edelsteen is een daltonschool. Vanuit deze visie leren we alle leerlingen de daltonvaardigheden aan, die ervoor zorgen dat ze leren leren, zelfstandig en verantwoordelijk zijn. Zij leren samenwerken en reflecteren. Met deze vaardigheden op zak, kunnen leerlingen eigen keuzes maken waardoor zij gemotiveerd zijn om zich te ontwikkelen en met plezier naar school gaan.

IKC De Edelsteen geeft leerlingen de ruimte om mee te denken over de manier van werken aan hun taken en doelen. Wij geloven erin dat door leerlingen zelf eigenaar te maken van hun ontwikkeling, zij zelf invloed en sturing nemen op wat zij kunnen leren, zowel cognitief als persoonlijk en sociaal. Zij worden eigenaar van hun eigen leerproces. Zo laten wij kinderen stralen. Om het eigenaarschap van leerlingen te versterken, bevorderen we onder meer de motivatie, zelfsturing, autonomie, metacognitie en het samenwerkend leren. De stimulatie van dit eigenaarschap komt op verschillende manieren tot uiting binnen ons IKC.

Onze visie op passend onderwijs

Onze school is een dalton basisschool. Dat betekent dat wij grenzen hebben aan onze mogelijkheden. Wij kunnen niet alle kinderen een passende plek bieden. Voor ons staat het belang van het kind altijd voorop: elk kind heeft recht op een passende plek.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

Tot de basisondersteuning, die onze school alle leerlingen biedt, behoren minimaal de volgende interventies:

- preventie en vroegtijdige herkenning van leer-, opgroei en opvoedproblemen
- de zorg voor een veilig schoolklimaat
- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie
- een aanbod voor meer of minderbegaafde leerlingen
- een aanbod gericht op sociale veiligheid
- een aanbod gericht op het voorkomen van gedragsproblemen
- het toepassen van een protocol voor medische handelingen

De Edelsteen geeft instructie op maat, waarbij alle leerlingen aan hun trekken komen. Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong kunnen snel aan de slag en ontvangen uitdagende opdrachten op hun niveau en leerlingen die moeite hebben met de leerstof krijgen extra instructie.

De Edelsteen garandeert alle leerlingen een doorgaande lijn van groep 1 tot en met groep 8. Voor leerlingen, die er niet in slagen om zich het volledige onderwijsaanbod van de basisschool (referentieniveau F1) eigen te maken, formuleert onze school in nauwe samenwerking met de ouders/verzorgers een ontwikkelingsperspectief.

Grenzen aan onze ondersteuning

Onze school is een dalton basisschool. Dat betekent dat wij grenzen hebben aan onze mogelijkheden. Wij kunnen niet alle kinderen een passende plek bieden. Voor ons staat het belang van het kind altijd voorop: elk kind heeft recht op een passende plek.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze ambities ten aanzien van de ondersteuningsmogelijkheden zijn:

- IKC De Edelsteen heeft een analyse systeem voor leerkrachten waarmee op een praktische wijze de informatie uit de toetsen en observaties gebruikt worden om het lesaanbod zo passend mogelijk te maken.
- IKC De Edelsteen heeft een actueel beleid voor het passend onderwijs aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen een passend aanbod in de groep.
- De kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong die vanwege een mindset probleem niet tot leren komen, krijgen begeleiding buiten de groep.

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 25-11-2021 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Goed.

Punten van verbetering

De Inspectie heeft aan de school meegegeven dat de school zichzelf een dienst kan bewijzen door haar eigen ambities en doelen scherper te formuleren. Dit om het effect van alle verbeteracties scherper te kunnen monitoren en evalueren en de bereikte resultaten ook daadwerkelijk te kunnen markeren en vieren.

Wij zien dat leraren verschillen in de wijze waarop zij hun klassenmanagement vormgeven en dat het soms voorkomt dat onnodig onderwijstijd verloren gaat of leerlingen te lang instructie moeten volgen terwijl zij de instructiestof al beheersen. Wellicht dat leraren in dit opzicht meer bij elkaar te rade kunnen gaan om door middel van collegiale consultaties en wederzijdse klassenbezoeken meer met en van elkaar kunnen leren.

Een specifiek verbeterpunt is het aanbrengen van meer samenhang en een doorgaande lijn in het aanbod voor burgerschap en sociale cohesie.

Sterke punten

De kwaliteit van het onderwijs op de Edelsteen beoordelen we als Goed.

Dit oordeel baseren wij op het feit dat de basiskwaliteit van het onderwijs gewaarborgd is en dat de school daarnaast op enkele onderdelen duidelijk boven de basiskwaliteit uitstijgt.

De Edelsteen draagt al enige jaren het vignet van goede en excellente school. Wij stellen nu vast dat de school de goede onderwijskwaliteit heeft weten vast te houden. We zien een bruisende school, die gedragen wordt door een geïnspireerd en professioneel team en door sterk onderwijskundig leiderschap vanuit de directie. De Edelsteen is een Daltonschool in hart en nieren en dit is zichtbaar in alle aspecten van het onderwijs. Kinderen en leraren zijn doordrongen van de kernwaarde 'eigenaarschap' en laten dit ook zien in hun houding en gedrag, gericht op zelfreflectie, persoonlijke leerdoelen en groei.

De school onderscheidt zich door een professionele schoolcultuur, waarin eenieder actief betrokken is bij het borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit vanuit een zelfbewuste en kritische houding. Daarmee wordt het beleid en de kwaliteit van onderop gedragen en is het team ook letterlijk mede-eigenaar van de school. Een ieder voelt zich dan ook verantwoordelijk voor het waarborgen van een prettig en veilig klimaat in de school. Dit goede klimaat is duidelijk merkbaar. Daarnaast is de school zeer zorgvuldig in het toewerken naar een goede afsluiting van de

schoolperiode. Ze neemt hierin de leerlingen doelbewust mee en stimuleert hen om de behaalde toets resultaten om te zetten in persoonlijke leerdoelen.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In de onderstaande paragrafen zijn overzichten weergegeven van onder andere de aanwezige ondersteuning. In hoofdstuk 6 vind u een overzicht van de specialisten en een overzicht van alle gebruikte afkortingen met de bijbehorende definitie.

Legenda



Op de school aanwezig



Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur




Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.






De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Ambulant begeleider			
Autisme-specialist			
Coördinator passend onderwijs			
Faalangstreductietrainer			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Jonge kind specialist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Orthopedagoog			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Rekencoördinator			
Leesspecialist			
Cultuur coördinator			
Daltoncoördinator			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)			
NT2-klas			
Taalklas			
Tussenvoorziening (OPDC of rebound)			
Voorschool			










3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leesproblemen			
Preventieve signalering van rekenproblemen			

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methoden	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak executieve functies			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Faalangstreductietraining			
Preventieve methode leesproblemen			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Training sociale vaardigheden			

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Ruimte voor één op één begeleiding

Ruimte met individuele werkplekken

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

- Er is geen protocol dyscalculie. Wel hebben wij een actief contact met 1801 om deze kinderen te begeleiden.
- Er is een afspraken schema dyslexie. Deze wordt actief gebruikt.
- Er is beleid voor het werken met meer- en hoogbegaafde kinderen. Ook werken wij actief met een afspraken schema.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	14 %	71 %	14 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ver ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	In ontwikkeling
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld

Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ver ontwikkeld

Toelichting HGW

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen nauwlettend en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning. Wij werken nu met analyses in een lange cyclus. Wij zouden dit graag willen aanvullen met een korte cyclus. Wij doen dit nu wel met rekenen en zijn daar zelf heel tevreden over. Wij willen dit dus uitbreiden en vastleggen als werkwijze.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Schoolmaatschappelijk werker
- Intern begeleider
- Leraar / mentor

Ondersteuningsteam

Onze school werkt niet met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam (bijv. SOT, WOT of ZOT) is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt altijd warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Directie

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Hoger onderwijs (hbo/wo)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Andere keten-/kernpartners
AED
1801
Remedial teaching

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten en een overzicht van alle gebruikte afkortingen met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.

Afkortingen	Definitie
IKC	Een integraal kindcentrum (IKC) is een voorziening voor kinderen van 0 tot 13 jaar, waar zij komen om te leren, spelen en te ontwikkelen. Binnen een kindcentrum is er een vergaande samenwerking tussen opvang en onderwijs.
Referentieniveau 1F	Het referentiekader bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Het fundamentele niveau (1F-niveau) is de basis die zo veel mogelijk leerlingen moeten beheersen.
NT 2	Nederlands als tweede taal.
OPDC	Orthopedagogisch-didactische centra (OPDC). Dit is een tijdelijke onderwijsvoorziening voor leerlingen die het onderwijs kortdurend niet (volledig) op een reguliere school kunnen volgen.
SWV	Samenwerkingsverband.
HGW	Handelingsgericht werken (HGW). Voor de uitleg kunt u kijken in hoofdstuk 3.7.
SOT	Schoolondersteuningsteam.
WOT	Wijkondersteuningsteam
ZOT	Zorgondersteuningsteam
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdiensten
AED	Ambulante Educatieve Dienst
1801	1801 jeugd en onderwijsadvies.